

ถอดบทเรียนจังหวัดที่มีผลงานดีเด่น
ในการประกวดการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับประเทศประจำปี พ.ศ. 2561
จังหวัดเลย

1. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

1.1 ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนต้นทาง

- (1) ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการคัดแยกขยะมูลฝอยต้นทาง และหน่วยงานของรัฐไม่ได้ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวอย่างจริงจัง
- (2) ประชากรส่วนใหญ่ยังขาดจิตสำนึกและไม่มีความรับผิดชอบในการทิ้งขยะ มีการทิ้งขยะลงในที่หรือทางสาธารณะ
- (3) ขาดการรณรงค์หรือประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความตระหนักให้กับประชาชนอย่างจริงจังต่อเนื่องในการเรื่องการจัดการขยะต้นทาง เช่น การรณรงค์ 3Rs หรือการคัดแยกขยะเปียกหรือขยะอินทรีย์ เป็นต้น

1.2 ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนกลางทาง

- (1) ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นไม่สามารถเก็บขนได้ในวันเดียวทั้งหมด ทำให้เกิดปัญหาขยะตกค้างตามแหล่งชุมชน ขยะมูลฝอยตกค้างเน่าเสีย ส่งกลิ่นเหม็นรบกวนประชาชนที่อยู่บริเวณใกล้เคียง
- (2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งยังขาดรถสำหรับเก็บขนขยะมูลฝอยจากแหล่งชุมชนไปยังที่กำจัดหรือรถเก็บขนขยะมูลฝอยมีสภาพเก่า ชำรุด ไม่สามารถเก็บขนขยะได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ
- (3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่ต้องเก็บขนไปกำจัดร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีอยู่อย่างจำกัด ทำให้ต้องเดินทางไกลในการนำขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้น และทำให้มีขยะมูลฝอยตกค้าง

1.3 ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนปลายทาง

- (1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีสถานที่สำหรับกำจัดขยะมูลฝอยเป็นของตนเอง หรือมีแต่เป็นสถานที่ที่ไม่ได้ขออนุญาต และการกำจัดเป็นแบบเทกองที่ไม่ถูกหลักวิชาการ
- (2) ขยะมูลฝอยที่ถูกนำไปทิ้งยังแหล่งกำจัดปลายทางมีปริมาณมาก ทำให้มีสถานที่สำหรับกำจัดขยะมูลฝอยไม่เพียงพอ เพราะประชาชนไม่ได้มีการคัดแยกขยะมาจากต้นทางก่อนขยะมูลฝอยจึงมีจำนวนมาก

2. การแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน (ให้สอดคล้องกับปัญหาในข้อ 1)

จังหวัดเลย ตระหนักถึงความสำคัญในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย มุ่งดำเนินการตามแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. 2561 ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์จังหวัดที่ว่า “**เมืองน่าอยู่ เมืองแห่งการท่องเที่ยว การค้าและการลงทุนภายใต้การพัฒนาที่ยั่งยืน**” จึงกำหนดกรอบทิศทางและแนวทางการดำเนินงานในการจัดการขยะมูลฝอยแต่ละประเภท ภายใต้ Road map การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย กำหนดแนวทางการปฏิบัติ 4 ขั้นตอน คือ

- (1) กำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานการณ์ที่กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่วิกฤติ (ขยะมูลฝอยเก่า)
- (2) สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม (ขยะมูลฝอยใหม่) เน้นการลดและการคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง จัดการขยะมูลฝอยแบบศูนย์รวมกำจัดโดยใช้เทคโนโลยีแบบผสมผสานเน้นการแปรรูปเป็นพลังงานหรือทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- (3) วางระเบียบ มาตรการ การบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเสียอันตราย

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดประชุมถ่ายทอดบทเรียนจากการรับฟังบรรยาย และ/หรือ การศึกษาดูงานแก่ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะกรรมการหมู่บ้าน กรรมการชุมชนหัวหน้าคุ้ม อสม.
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มอบหมาย รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด/รองนายกเทศมนตรี/รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้อำนวยการกอง/หัวหน้าส่วน และเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ ขับเคลื่อนงาน โดยการแต่งตั้งคณะทำงาน
3. ค้นหาหมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีความพร้อมในพื้นที่เพื่อเป็นหมู่บ้าน/ชุมชน นำร่อง ในการคัดแยกขยะ
4. คณะทำงานลงพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน นำร่อง เพื่อเตรียมความพร้อม (เสริมสร้างองค์ความรู้/กระบวนการดำเนินงานและอื่น ๆ)
5. เก็บข้อมูลปริมาณขยะของหมู่บ้าน/ชุมชนนำร่องก่อนเริ่มดำเนินการ (เพื่อเป็นฐานวัดผลสัมฤทธิ์ ในการดำเนินงาน)
6. หมู่บ้าน/ชุมชน นำร่อง จัดวางแผนการคัดแยกขยะ
7. หมู่บ้าน/ชุมชน คัดแยกขยะตามแผนฯ จัดตั้งกองทุนธนาคารขยะจัดระบบสวัสดิการแก่สมาชิก กองทุน เช่น ช่วยเหลือค่าฌาปนกิจศพ, ช่วยเหลือการคลอดบุตร, ช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล
8. ขยายผลการจัดตั้งธนาคารขยะให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน/ชุมชน
9. อำเภอ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ติดตามผลการดำเนินการของหมู่บ้าน/ชุมชน อย่างใกล้ชิด ต่อเนื่อง
10. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายงานผลความก้าวหน้าของการปฏิบัติต่อจังหวัด(ผ่านอำเภอ)
11. ผู้ว่าราชการจังหวัด / นายอำเภอ ตรวจสอบให้กำลังใจประชาชนและองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดเลย

3.3 จังหวัดเลยได้ขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. 2561 โดยมีการจัดการประชุมคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัด เพื่อพิจารณาแผนงาน/โครงการ จัดการขยะมูลฝอยชุมชนในพื้นที่ (ในช่วงเดือนตุลาคม 2560 – มิถุนายน 2561) และได้จัดทำแผนปฏิบัติการ จัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” (ระยะ 1 ปี พ.ศ. 2560 – 2561) โดยกำหนดกลยุทธ์ ดังนี้

- กลยุทธ์ที่ ๑ การจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพ
- กลยุทธ์ที่ ๒ การจัดการขยะอันตรายอย่างมีประสิทธิภาพ
- กลยุทธ์ที่ ๓ การจัดการขยะมูลฝอยติดเชื้ออย่างมีประสิทธิภาพ
- กลยุทธ์ที่ ๔ การจัดการกากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตรายอย่างมีประสิทธิภาพ
- กลยุทธ์ที่ ๕ การสนับสนุนการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

จังหวัดเลย ได้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอย ชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งมีการดำเนินการร่วมกันครบทุกหน่วยงาน ได้แก่ ส่วนราชการ ภาคการศึกษา ภาคศาสนา ภาคเอกชน และภาคประชาชน

3.4 กำหนดขั้นตอน และกระบวนการดำเนินการในปีงบประมาณ 2561 โดยเน้นการจัดการขยะมูลฝอย ที่ต้นทาง ดังนี้

(1) **คัดแยกขยะส่วนราชการ** เพื่อเป็นต้นแบบหรือตัวอย่างให้กับประชาชนเพื่อนำไปปรับใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ จึงได้จัดทำโครงการ “สำนักงานปลอดขยะ” จังหวัดเลย (Zero Waste Office) โดยให้ ส่วนราชการ หน่วยงาน ที่มีสำนักงานตั้งอยู่บริเวณศาลากลางจังหวัดเลย และบริเวณโดยรอบ จำนวน 35

หน่วยงาน คัดแยกขยะ จัดหาภาชนะ เพื่อรวบรวมขยะรีไซเคิลหรือขยะขายได้ นำมาจำหน่าย มีส่วนราชการนำมาขายมีปริมาณขยะรีไซเคิล จำนวน 3,862 กิโลกรัม

(2) **ระบบธนาคารขยะ/กองทุนขยะ** ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 – 2561 ได้มีการจัดตั้งกองทุนธนาคารขยะนับถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ จำนวน 94 แห่ง ซึ่งถือเป็นการจัดการขยะต้นทาง โดยใช้หลัก 3 R ให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะต้นทางหรือในครัวเรือน เริ่มด้วยแยกขยะเปียกหรือขยะอินทรีย์เพื่อทำปุ๋ยอินทรีย์ ขยะรีไซเคิลที่มีการคัดแยกก็นำมารวมกลุ่มเพื่อจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิก เช่น เงินสวัสดิการฌาปนกิจสงเคราะห์ให้แก่สมาชิก

(3) การดูแลถนนสายหลัก สายรองและแหล่งท่องเที่ยว

จังหวัดเลย เป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญมากมาย จึงเล็งเห็นความสำคัญกับการดูแลถนนสายหลัก สายรองและแหล่งท่องเที่ยว จึงมีการดำเนินการ ดังนี้

(3.1) จัดให้มี “หน่วยเคลื่อนที่เร็วในการเก็บขยะ” องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ จัดหน่วยเคลื่อนที่เร็วออกเก็บขยะทุก

(3.2) ผู้บริหารท้องถิ่น พนักงานส่วนท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ออกเก็บขยะสองข้างเป็นประจำ ทุกสัปดาห์ , กิจกรรม Big Cleaning Day วันสำคัญต่าง ๆ

โดย
แห่ง

(3.3) เทศบาลเมืองเลย จัดทำโครงการ “เสาร์พัฒนา” ในทุกวันเสาร์ ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ พ.ศ. 2556 ดำเนินการปรับปรุงภูมิทัศน์ ล้างถนน กำจัดขยะมูลฝอย กำจัดวัชพืช สถานที่สาธารณะ บริเวณสองข้างทางถนนสายหลัก สายรองภายในเขตเทศบาลเมืองเลย มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ดำเนินการให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ภายใต้การมีส่วนร่วมของคณะผู้บริหาร พนักงานเทศบาล พนักงานจ้างและคณะกรรมการชุมชน นอกจากนี้ได้มีส่วนร่วมของส่วนราชการ/หน่วยงานของรัฐ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด มณฑลทหารบกที่ 28 เรือนจำจังหวัดเลย ร่วมกันพัฒนาพื้นที่ในเขตเทศบาลเมืองเลย

(3.4) เทศบาลเมืองวังสะพุง ได้จัดทำโครงการ “Pick and Walk: เดินเก็บขยะไป” เชิญชวนคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล พนักงานส่วนท้องถิ่น ประชาชนในเขตเทศบาล เก็บเศษขยะบริเวณถนนสายหลัก สายรองและสถานที่สำคัญในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง รณรงค์ให้ประชาชนในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมได้ออกกำลังกายในระยะทางพอสมควรและเก็บขยะไปด้วยทำให้บ้านเมืองเกิดความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อยมากขึ้น เริ่มโครงการตั้งแต่เดือนเมษายน – สิงหาคม 2561 รวม 20 ครั้ง

(4) การจัดการขยะทั่วไป (พลาสติกทุกชนิด โฟม กล่องนมฯ)

จังหวัดเลย ได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานและการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้เชิญองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น ร่วมกับบริษัทกรีนไลน์ เอนเนอจี (ประเทศไทย) จำกัด มาให้ความรู้ ความเข้าใจในการแยก
 ถูพลาสติก สร้างมูลค่ากับพลาสติก เพื่อไม่ให้มีขยะตกค้างในพื้นที่ และนำไปขายผลตอบแทนหมู่บ้าน/ชุมชน
 โดยให้มีการรวบรวมถูพลาสติก หลอดกาแฟ ถูน้ำยาปรับผ้านุ่ม ซองกาแฟ ผ้าขูด ฯลฯ เพื่อกำจัดขยะต้นทาง

กลับมาใช้ประโยชน์พจนทงจทหมดเลย เตแกก กกิจกรรมการจตตงตล เตนตรเซเคล ผ่าบาชยะ จฉนคเรชยะรเซเคล ร้ฉน
 ศูนย์บพท การเลียงใส่เตอดินจากชยะ การจตทำส่จประดษฐจจากชยะ การจตทำปุยการจตทำก้าชชฉวภาพจากชยะ
 อินทรีย/มุลสัศว์ การจตตั้งศูนย์เรยนร้/จตุเรยนร้การจตการชยะในหมู่บ้าน/ชุมชน

(6) การจัดการขยะอันตรายชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในพื้นที่ที่มีการรวบรวม
 ขยะอันตราย ในหมู่บ้านชุมชน จำนวน ๑,๐28 แห่ง ครบทุกแห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ โดยจัดให้มีการรวบรวม
 ขยะอันตรายที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ในปัจจุบันองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้รับมอบหมายให้จัดทำ TOR
 เพื่อขนย้ายไปกำจัดที่สถานที่กำจัดขยะอันตรายที่มีมาตรฐานและได้รับการยอมรับ

(7) การจัดการขยะมูลฝอยในสถานศึกษา จังหวัดเลยมีโรงเรียนและสถานศึกษา จำนวน 898
 แห่ง แบ่งเป็น โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 – 3 จำนวน 518 แห่ง และ
 โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 24 แห่ง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 336
 แห่ง ได้ดำเนินกิจกรรมในการลดปริมาณขยะมูลฝอยในสถานศึกษาทุกแห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของสถานศึกษา
 ในพื้นที่ของจังหวัดเลย

4.ผลงานเด่นหรือนวัตกรรมในการจัดการ

4.1เครื่องอัดขึ้นรูปจานจากวัสดุธรรมชาติ ของกลุ่มนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเลยโดยได้รับการ
 สนับสนุนงบประมาณจากนายชัยวัฒน์ ชื่นโกสุม ผู้ว่าราชการจังหวัดเลย ได้คิดประดิษฐ์วัสดุมาใช้ทดแทนโฟม

และประดิษฐ์เครื่องอัดขึ้นรูปงานจากวัสดุธรรมชาติ เพื่อทดแทนกล่องโฟมและพลาสติกสำหรับวัสดุธรรมชาติ ที่จะนำมาใช้แทนถ้วยโฟมมีคุณสมบัติ ขนาดใหญ่ใกล้เคียงกับภาชนะที่ต้องการขึ้นรูปมีผิวเรียบไม่มีเส้นใยที่ แข็งแรง น้ำหนักเบา ใบนเนียน ไม่กรอบแตกง่าย มีความยืดหยุ่น หาได้ง่ายในท้องถิ่นเช่น ใบทองกวาว ใบหูกวาว ใบกุง (ใบตองกุง) หรือกาบหมาก เป็นต้นและที่ขาดไม่คือแป้งมันสำปะหลังละลายน้ำนำไปตั้งไฟอ่อนๆ คนให้ทั่ว จนสารละลายแป้งมันสำปะหลังเปลี่ยนจากสีขาวข้นไปเป็นสีขาวใส ลักษณะคล้ายวุ้น และมีความเหนียวคล้าย กาว ตักใส่ภาชนะที่เตรียมไว้เพื่อนำไปใช้ทำผิวหน้าของแผ่นใบไม้

4.2 ผลิตภัณฑ์ “ตาโขนรักษ์โลก”

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 เลย์-หนองบัวลำภู

พัฒนาผลิตภัณฑ์ “ตาโขนช่วยลดมลพิษและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม” จากวัสดุเหลือใช้และเศษวัสดุจาก ธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น ให้มีความสวยงาม คงทน ใช้งานได้ดี มีคุณภาพ และสามารถนำไปต่อยอดได้ในเชิง พาณิชย เป็นผลิตภัณฑ์ประเภทของที่ระลึกประจำอำเภอและจังหวัด โดยมีการใส่ลดทลายของผีตาโขนอันเป็น ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวด่านซ้าย เพื่อให้เป็นจุดเด่นของชิ้นงานและให้มีเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และยังเป็นอัตลักษณ์ของโรงเรียนศรีสองรักวิทยาอีกด้วย

4.3 สิ่งประดิษฐ์ “เครื่องอัดขยะผลิตจากวัสดุเหลือใช้” เทศบาลตำบลท่าลี่ ได้คิดค้นเครื่องอัดขยะ โดยใช้วัสดุเหลือใช้ ได้แก่ ป้ายโครงการเก่า , เกลียวจากขาตั้งเวที และล้อรถจักรยานเก่า เพื่อใช้สำหรับอัดขยะ ขวดพลาสติก กระป๋อง หรือถุงพลาสติกให้เป็นก้อน เพื่อประหยัดพื้นที่ใช้การ จัดเก็บขยะ รีไซเคิล

4.4 ไม้กวาดหยากใยผลิตจากขวดน้ำและไม้กวาดจากสายโทรศัพท์

ไม้กวาดหยากใยผลิตจากขวดน้ำ วัสดุที่ใช้ ได้แก่ ขวดน้ำที่มีสี ขวดนมเปรี้ยว และท่อ PVC

ไม้กวาดจากสายโทรศัพท์ วัสดุที่ใช้ ได้แก่ สายโทรศัพท์แบบเก่า , รองเท้าฟองน้ำท่อ PVC และขวดพลาสติก

4.5 นวัตกรรมสร้างจิตสำนึกในการคัดแยกขยะ “โครงการคัดแยกแลกเครื่องเขียน”

เทศบาลตำบลท่าลี่ และโรงเรียนเทศบาลท่าลี่ จัดทำโครงการ “คัดแยกแลกเครื่องเขียน” จัดทำขึ้นเพื่อลดปริมาณขยะในชุมชนและเป็นการปลูกจิตสำนึกในการคัดแยกขยะให้กับเด็ก เยาวชนโดยให้นักเรียนนำขยะจากบ้านเพื่อนำมาขาย (แลก) เครื่องเขียน เช่น สมุด ดินสอ ยางลบ ปากกา และอื่น ๆ ในวันศุกร์สัปดาห์สุดท้ายของทุกเดือน

5. บทบาทของภาคีเครือข่ายที่มีส่วนช่วยให้ประสบความสำเร็จ

5.1 ผู้บริหารจังหวัด (ผู้ว่าราชการจังหวัดเลย) ผู้บริหารท้องถิ่น (นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) และหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ให้ความสำคัญ

5.2 จังหวัดเลยมีหน่วยงานราชการรับผิดชอบหลักในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยภาคส่วนต่างๆ ดังนี้ 1) สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดเลย รับผิดชอบ หมู่บ้าน/ชุมชน 2) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเลย รับผิดชอบ ภาคส่วนราชการ 3) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย รับผิดชอบ สถานศึกษา 4) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเลย รับผิดชอบ ภาคอุตสาหกรรม/สถานประกอบการ 5) สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเลย รับผิดชอบ วัด 6) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเลย รับผิดชอบ การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ 7) ที่ทำการปกครองจังหวัดเลย รับผิดชอบ หมู่บ้าน/ชุมชน 8) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รับผิดชอบ หมู่บ้าน/ชุมชน

5.3 สมาคมแม่บ้านมหาดไทยจังหวัดเลย เข้ามามีส่วนร่วมในการณรงค์ฯ โดยสามารถขยายผลไปยัง ห้างสรรพสินค้า โรงเรียนอนุบาล และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

5.4 เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบของจังหวัด ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการอย่างจริงจัง

5.5 ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน และภาคเอกชนให้ความร่วมมือทุกภาคส่วน

5.6 ผู้ประกอบการ ห้างร้าน และตลาด ให้ความร่วมมือเข้าร่วมโครงการจัดการขยะมูลฝอยร่วมกับ จังหวัดเลย

ผลสำเร็จในการดำเนินงานในปี 2561

